

A barátom azt mondta, hogy azért nem bolond Iglbauer, csak idegbeteg volt. De ha három évig kezelték, gondoltam, akkor mégiscsak bolond lesz. Mindenesetre írtam neki egy lapot, s egy szép napon megjelent nálam Iglbauer.

Ottlik Géza (1912-1990)

Író, műfordító, festő.

Ottlik Géza keveset írt. Kis életművével azonban már életében is klasszikusnak számított.

Ottlik nyolcéves korában döntötte el végleg, hogy író lesz. Írói céljairól egy interjúban azt mondta: "(Mondanivalóm, Kosztolányiéhoz hasonlóan) az egész élet, a teljes világmindenség, a létezés egésze. Erről nehéz műveket írni."

Ottlik a harmincas évektől újságíróként dolgozott. Bridzs-szakkönyveket is írt, ezeket főként Angliában adták ki.

A háború után Ottlik nem publikálhatott. Ebben az időszakban fordításból élt. Például Hemingwayt, Dickenst, Salingeret, Stefan Zweiget és Thomas Mannt fordított.

Főműve, az *Iskola a határon* (1959) az egyik legfontosabb huszadik századi magyar regény. Ottlik hosszú évekig dolgozik rajta, számtalanszor átírja. A történet a monarchia egyik katonaiskolájában játszódik, és egy, a „civil” világtól eltérő szabályok szerint működő közösség törvényeiről szól.

Ottlik látásmódját a mély humanitás és a realitásközelség jellemzi. Legtöbbször egyszerű történeteket dolgoz fel, műveiben számos önéletrajzi (autobiografikus) elemmel találkozunk.

Próza című kötetében az *Iglbauer* című humoros írás mellett számos más kitűnő novella és interjú olvasható.

Iglbauer

- 1 Iglbauer a **könyvkötőm**. Három-négyhetenként jelenik meg súlyos aktatáskájával, **lerakodik** az íróasztalomra. Néhány éve egy barátom ajánlotta őt.
- 5 „Te hol kötteted a könyveidet?” – kérdezte. Én, sehol, mondtam. No, akkor írom. Iglbauer Gyula, Külsőerdősor harminckettő.
- „Kérlek – azt mondja -, ez **egy igen derék ember**. Házhoz megy. Rendesen és olcsón dolgozik. Köttess vele könyvet.”
- 10 **Ráhagytam**, jó, lehet. Másról beszélgettünk, aztán egyszerre csak visszatért Iglbauerre.
- „Izé, még azt akarom csak mondani... szóval ez az Iglbauer ebből él.”
- 15 „**Csakugyan?**” – kérdeztem.
- „Igen. Szóval, izé. Már nem fiatalember. Ötvenöt-hatvan lehet.”
- „**Csakugyan?**” – kérdeztem megint.
- „Szóval, kérlek, a **bolondokházában** is volt, de csak három évig.”
- 20 Erre már mégis felfigyeltem. A barátom azt mondta, hogy azért nem bolond Iglbauer, csak idegbeteg volt. De ha három évig **kezelték**, gondoltam, akkor mégiscsak bolond lesz. Mindenesetre írtam neki egy lapot, s egy szép napon megjelent nálam Iglbauer.
- 25 Bemutatkozott. Alacsony, vöröses, szőrös ember volt, több aranyfoggal. Elvitte három könyvemet. Nemsokára visszahozta őket, **csinosan** bekötve. Ettől fogva rendszeresen járt hozzám könyvekért, s mi rendszeresen **lestük** őt, mennyiben bolond?
- 30 Nyitogattam a bekötött könyveket, néztem jobbról, néztem balról; semmi hiba nem látszott. Valamit számoltunk, váratlanul megkérdeztem tőle: „mennyi is hatszor hat?” Vagy megkérdeztem tőle, a háború második évében jártunk,
- olyan ember, aki régi könyvekre új borítót készít / lepakol, leteszi a dolgait
- nagyon rendes ember
- nem reagáltam
- tényleg
- pszichopatók kórháza
- próbálták meggyógyítani
- szépen
- figyeltük

- 35 „Mit gondol Iglbauer úr, mikor lesz vége a háborúnak?” Mindig **higgadtan** felelt: harminchat, mondta, ha én azt tudnám, kérem, mondta.
- Valóban olcsón és jól kötötte be a könyveimet.
- 40 Órákat villamosozhatott **a Külsőerdősor és a Pasarét között**, ahol lakom.
- Kölcsönkérte tőlem Sir Walter Scott műveit, hogy elolvassa; engem **szerkesztő** úrnak szólított, ámbár nem vagyok szerkesztő. De mindezt mások is megteszik. Mindebből még nem tudtam magamnak megmagyarázni, miért volt három
- 45 esztendeig az **elmeógyógyintézet** lakója.
- Egyszer aztán sárga vászonruhában jelent meg a szokásos barna **paksamétáival**. A harmadik nyár volt, mióta könyveket kötött nekem.
- 50 „Szerkesztő úr – szólt – észrevettem, hogy az utóbbi időben kevesebb könyvet köttet.”
- „Igen” – mondtam, mert ez igaz volt.
- „Aztán meg, ezt a **kétkötetes** regényt csúnya lenne egybekötni.”
- 55 „Jó lesz az.”
- „Hát, kedves szerkesztő úr. Ugyebár az élet lényegesen megdrágult. Felemelkedett az élelmiszerek ára. Nagyobb az **adó**.”
- 60 Tényleg, gondoltam, ez a jó ember nekem még mindig **két év előtti árban számítja a könyvkötést**, holott bizonyára megdrágult a vászon is s minden egyéb. **Nem sok haszna lehet** a két pengőön. Csakugyan felemelhetnék a kötések árát.
- 65 „Nehezek a viszonyok – folytatta Iglbauer -, minden ember **küszködik**, kérem, nem szégyen az. **Egyszóval** én azt gondoltam, hogy kötök én a szerkesztő úrnak ezentúl két pengő helyett egynolcvanért.”
- 70 **Szelíden** bámult rám. Láttam, hogy komolyan gondolja, amit mond; s most kezdtem megérteni, hogy **célszerű** dolog kétméteres **kőkerítéssel** elválasztani az ilyen embert a többitől, vagy a többit őtőle.

nyugodtan

Budapest részei

újságíró

bolondokháza

csomagjaival,
papírjaival

két könyvből álló

pénz, amelyet az
államnak fizetünk
/ annyit fizetek,
mint két évvel
ezelőtt / nem
nagy a profit

nagyon kevés a
pénze / tehát

kedvesen

hasznos és okos /
kőfallal

